JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
JEAN MISCHO
23 päivänä syyskuuta 1999 *

1. Käsiteltävänä olevassa asiassa yhteisöjen tuomioistuinta on pyydetty lausumaan miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen asteittaisesta toteuttamisesta sosiaaliturvaa koskevissa kysymyksissä 19 päivänä joulukuuta 1978 annetun neuvoston direktiivin 79/7/ETY [1] (jäljempänä direktiivi) tulkinnasta sellaisen kansallisen säännöksen yhteydessä, jonka nojalla talvilämmityskorvaus myönnetään miehille eri iässä kuin naisille.

Pääasia

2. Taylor, entinen postilaitoksen työntekijä, nosti High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Divisionissa (Yhdistynyt kuningaskunta) kanteen saadakseen Yhdistyneessä kuningaskunnassa 1998 säädetyn 20 Englannin punnan (GBP) suuruisen talvilämmityskorvauksen. Tämä korvaus maksetaan 60 vuotta täyttäneille naisille, kun taas miehet voivat saada sen vasta täytettyään 65 vuotta.

3. Taylor, joka oli 62 vuoden ikäinen nostaessaan kanteen kansallisessa tuomioistuimessa, väittää tulleensa lainvastaisesti syrjityksi sukupuolensa perusteella.

4. Jotta Taylorilla olisi oikeus talvilämmityskorvaukseen, hänen pitäisi saada myös valtion maksamaa vanhuuseläkettä. Taylor on maksanut tätä varten tarvittavia sosiaaliturvamaksuja koko työikänsä, mutta hän voi saada vanhuuseläkettä vasta 65 vuoden iässä, kun taas vastaavassa tilanteessa oleva nainen saa sitä jo 60 vuoden ikäisenä. Ennen vanhuuseläkkeen saamista Taylorille maksetaan postilaitoksen eläkettä, joka ei oikeuta lämmityskorvaukseen.

Sovellettava kansallinen lainsäädäntö

5. Vuoden 1998 Social Fund Winter Fuel Payment Regulationsissa (sosiaalirahas-

* Alkuperäinen kieli: ranska.
1 — EYVL 1979, L 6, s. 24.

tosta maksettavaa talvilämmityskorvausta koskeva asetus) on annettu 8.1.1998 vuoden 1992 Social Security Contributions and Benefits Actin (laki sosiaaliturvamaksuista ja -etuuksista; jäljempänä laki) mukaisesti.

6. Kyseisen asetuksen 2 §:ssä säädetään, että seuraavilla kahdella henkilöryhmällä on oikeus talvilämmityskorvaukseen:

a) asetuksen 2 §:n 2 momentin nojalla henkilöt, jotka saavat toimeentulotukea tai tuloihin perustuvaa työnhakutukea (nämä tuet ovat tulosidonnaisia) ja jotka saavat yhtä luettelossa mainituista etuuksista, jotka maksetaan vain 60 vuotta täyttäneille henkilöille tai tällaisten henkilöiden kanssa asuville henkilöille,

b) asetuksen 2 §:n 5 momentin nojalla "vähintään 65-vuotiaat miehet ja vähintään 60-vuotiaat naiset", joilla on oikeus yhteen 6 momentissa mainituista etuuksista tai eläkkeistä. Kantajan mukaan suurin osa ja High Court of Justicen mukaan jotkut näistä etuuksista, kuten vanhuus- ja sotainvalidieläke, eivät ole tulosidonnaisia.

7. Asetuksen 3 §:n 1 momentin nojalla ensimmäiseen ryhmään kuuluvilla henkilöillä on oikeus 50 GBP:n suuruiseen lämmityskorvaukseen vuodessa. Toiseen ryhmään kuuluvilla henkilöillä on oikeus 20 GBP:n korvaukseen, tai 10 GBP:n korvaukseen, jos he asuvat korvaukseen oikeutetun henkilön kanssa.

8. On täsmennettävä, että asetuksen 1 §:n, lain 44 §:n ja vuoden 1995 Pensions Actin (eläkelaki) liitteen 4 nojalla asetuksen 2 §:n 6 momentissa tarkoitettu vanhuuseläke on valtion maksama eläke, jota maksetaan, kun hakija täyttää eläkemaksuja koskevat edellytykset ja on täyttänyt 65 vuotta (miehet) tai 60 vuotta (naiset).

Asiaa koskevat direktiivin säännökset

9. Direktiivin 1 artiklan mukaan direktiivin tarkoituksena on "asteittain toteuttaa 3 artiklassa tarkoitetussa sosiaaliturvassa

ja muussa sosiaalisessa suojelussa miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaate".

b) sosiaalihuoltoon niiltä osin kuin sillä täydennetään a alakohdassa tarkoitettuja järjestelmiä tai korvataan ne".

10. Direktiivin 3 artiklan 1 kohdan mukaan direktiiviä sovelletaan

11. Tasa-arvoisen kohtelun periaate määritellään 4 artiklassa seuraavasti:

"a) lakisääteisiin järjestelmiin, jotka antavat turvaa seuraavien tapausten varalta:

"Tasa-arvoisen kohtelun periaatteella tarkoitetaan, että minkäänlaista sukupuoleen perustuvaa syrjintää ei saa esiintyä välittömästi eikä välillisesti etenkään siviilisäädyn tai perheaseman perusteella eikä varsinkaan, kun on kysymyksessä

— sairaus

— järjestelmien soveltamisala ja niiden piiriin pääsemisen edellytykset."

— työkyvyttömyys

12. Direktiivin 7 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan direktiivi ei rajoita jäsenvaltioiden oikeutta jättää sen soveltamisalan ulkopuolelle muun muassa "eläkeiän määrittelyä vanhuus- ja työeläkkeen myöntämiseksi sekä sen mahdollisia vaikutuksia muihin etuuksiin".

— vanhuus

— työtapaturmat ja ammattitaudit

13. Direktiivin 7 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on kuitenkin

— työttömyys;

"säännöllisesti tarkasteltava 1 kohdan mukaisesti soveltamisalan ulkopuolelle jätettyjä kysymyksiä arvioidakseen, onko niiden pysyttäminen soveltamisalan ulkopuolella niissä tapahtuneen sosiaalisen kehityksen kannalta perusteltua".

14. Tässä tilanteessa High Court of Justice päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Kuuluuko vuoden 1998 Social Fund Winter Fuel Payment Regulationsin 2 §:n 5 ja 6 momentin sekä 3 §:n 1 momentin b kohdan mukainen talvilämmityskorvaus direktiivin 79/7/ETY 3 artiklan soveltamisalaan?

2) Jos vastaus ensimmäiseen kysymykseen on myöntävä:

a) Sovelletaanko direktiivin 79/7/ETY 7 artiklan 1 kohdan a alakohtaa tämän asian olosuhteissa?

b) Onko vastaajan mahdotonta vedota direktiivin 79/7/ETY 7 artiklan 1 kohdan a alakohtaan, kun sekä vuoden 1998 Social Fund Winter Fuel Payment Regulations että vuoden 1992 Social Security Contributions and Benefits Act, joiden nojalla kyseinen Social Fund Winter Fuel Payment Regulations annettiin, tulivat voimaan 23.12.1984 jälkeen eli sen päivän jälkeen, jolloin direktiivi oli viimeistään saatettava osaksi kansallista oikeutta?"

Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

15. Ensimmäisellä ennakkoratkaisukysymyksellään High Court of Justice pyrkii selvittämään, onko direktiiviä tulkittava siten, että vuoden 1998 asetuksen 2 §:n 5 ja 6 momentissa säädetyn talvilämmityskorvauksen kaltainen korvaus kuuluu direktiivin soveltamisalaan. Kysymys koskee siten ainoastaan edellä 6 kohdassa kyseessä olleelle toiselle henkilöryhmälle maksettuja etuuksia.

16. Huomautan aluksi, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan direktiivin soveltamisalaan kuuluakseen etuuden on oltava sellainen lakisääteinen järjestelmä, jolla annetaan turvaa yhden direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa luetellun tapauksen varalta, tai osa tällaista järjestelmää taikka sen on oltava yksi sellainen sosiaaliapu-

muoto, jolla pyritään samaan päämäärään. [2]

17. Yhteisöjen tuomioistuin on myös todennut, että vaikka etuuden myöntämisen edellytykset eivät ole ratkaisevia arvioitaessa sitä direktiiviin nähden, direktiivin soveltamisalaan kuuluakseen etuuden on oltava suoraan ja tosiasiallisesti yhteydessä turvaan, jota annetaan kyseisten tapausten varalta. [3]

18. Talvilämmityskorvausta koskeva asetus on annettu valtuuslain nojalla. Siten ensimmäinen edellytys, jonka mukaan kyseessä on oltava lakisääteinen järjestelmä, täyttyy. Käsiteltävänä olevassa asiassa kukaan ei ole sitä edes kiistänyt.

19. Käsiteltävänä olevassa asiassa keskeinen on toinen edellytys, jonka mukaan järjestelmän on oltava "suoraan ja tosiasiallisesti yhteydessä" turvaan, jota annetaan yhden kyseisessä säännöksessä luetellun tapauksen varalta. Yhteisöjen tuomioistuinta on pyydetty vastaamaan kysymykseen siitä, onko etuuden maksamisen tarkoituksena turvan antaminen vanhuuden varalta vai onko ikä yksi vähävaraisille henkilöille tarkoitetun etuuden myöntämisen edellytyksistä, jolloin direktiivin 3 artiklaa ei sovelleta. [4]

20. Yhdistyneen kuningaskunnan ja Itävallan hallitukset tukevat jälkimmäistä kantaa katsoen, että direktiiviä ei sovelleta, sillä etuuden arviointi on tehtävä "sen lainsäädännön yhteydessä, johon etuus kuuluu". Käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä on Social Fund, joka on perustettu vuoden 1986 Social Security Actilla (sosiaaliturvalaki). Social Fundin tavoite mainitaan "valkoisessa asiakirjassa", joka johti Social Fundin perustamiseen vuonna 1986. Kuten tässä asiakirjassa todetaan, Social Fundin tavoitteena on rahoittaa etuuksia, jotka vastaavat tulosidonnaisia tukia saavien henkilöiden "erityisiä tarpeita".

21. Yhdistyneen kuningaskunnan ja Itävallan hallitukset korostavat, että asiassa Atkins [5] ainoastaan direktiivin 3 artiklassa tarkoitetussa tilanteessa olevat henkilöt (vammaiset ja vanhukset) olivat oikeutettuja alennukseen paikallisliikenteen lipuista ja että siinä kuitenkin todettiin, että järjestelmä ei tavoitteensa vuoksi kuulu direktiivin 3 artiklan soveltamisalaan, koska se on osa lakisääteistä järjestelmää, jolla pyritään auttamaan vähävaraisia

2 — Asia 150/85, Drake, tuomio 24.6.1986 (Kok. 1986, s. 1995, 21 kohta); asia C-243/90, Smithson, tuomio 4.2.1992 (Kok. 1992, s. I-467, 12 kohta); yhdistetyt asiat C-63/91 ja C-64/91, Jackson ja Cresswell, tuomio 16.7.1992 (Kok. 1992, s. I-4737, 15 kohta) ja asia C-137/94, Richardson, tuomio 19.10.1995 (Kok. 1995, s. I-3407, 8 kohta).

3 — Em. asia Smithson, tuomion 14 kohta ja em. asiat Jackson ja Cresswell, tuomion 16 kohta.

4 — Ks. em. asia Jackson ja Cresswell.

5 — Asia C-228/94, Atkins, tuomio 11.7.1996 (Kok. 1996, s. I-3633).

henkilöitä. Samoin edellä mainitussa asiassa Smithson ainoastaan 3 artiklassa tarkoitetussa tilanteessa olevat henkilöt olivat oikeutettuja saamaan eläkeläisille tarkoitetun lisän. Tämä ei kuitenkaan saattanut kyseistä lisää 3 artiklan soveltamisalaan, koska etuutta oli arvioitava sellaisen lainsäädäntökokonaisuuden osana, jonka tavoitteena on auttaa vähävaraisia henkilöitä.

22. Edellä mainitussa asiassa Atkins esitetyn tapaan Social Fundin ja sen kautta maksettavia avustuksia koskevien asetusten tavoitteena on auttaa vähävaraisia henkilöitä. Se, että vanhuus on yksi etuuden myöntämisen edellytyksistä ja että useat etuudensaajat ovat 3 artiklassa tarkoitetussa tilanteessa, ei riitä saattamaan asetusta tämän artiklan soveltamisalaan.

23. Kantaja ja komissio katsovat päinvastoin edellä mainituissa asioissa Richardson ja Atkins annetuista tuomioista seuraavan, että etuuden kuuluminen direktiivin 3 artiklan soveltamisalaan ei riipu etuuden maksamisesta laissa edellytetyllä tavalla eikä rahastosta, josta se maksetaan, vaan etuuden ja tässä säännöksessä tarkoitetun tapauksen toteutumisen välisestä suorasta yhteydestä. Kuten julkisasiamies Elmer on korostanut asiassa Richardson antamansa ratkaisuehdotuksen 13 kohdassa, on arvioitava nimenomaan konkreettista etuutta.

24. Pääasian kantaja katsoo, että käsiteltävänä olevaa asiaa ratkaistaessa on syytä tukeutua edellä mainittuun asiaan Richardson. Tässä asiassa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että tietyille henkilöryhmille (vanhukset, nuoret ja tiettyjä sairauksia sairastavat henkilöt) myönnetty oikeus ilmaisiin sairauskuluihin kuuluu direktiivin soveltamisalaan, koska tämä etuus edellyttää aina sairauden tapauksen toteutumista.

25. Vaikka tämä perustelu olisi kuinka merkityksellinen, mielestäni sitä ei tässä tapauksessa voida välttämättä soveltaa sellaisenaan. Turvautuminen yhdessä asiassa pysyvästi tiettyyn tapaukseen ei välttämättä merkitse samaa toisessa asiassa. Siten edellä mainitussa asiassa Richardson myönnetty etuus eli vapautus sairauskuluista voi jo määritelmän mukaan hyödyttää vain henkilöitä, joilla on sairauskuluja ja joilla siten on jonkinlainen sairaus. Tilanne on siten yhteydessä tähän 3 artiklassa lueteltuun tapaukseen suoraan ja välttämättä.

26. Käsiteltävänä olevassa asiassa etuus eli tietyn rahamäärän maksaminen tietyissä

olosuhteissa on luonteeltaan sellainen, että välitöntä johtopäätöstä ei voida tehdä.

27. On selvää, että ikä on lämmityskorvauksen saamisen ehdoton edellytys. Sellainen on myös toinen edellytys, jonka mukaan hakijan on saatava yhtä 6 momentissa luetelluista etuuksista, joista osa kompensoi kyseessä olevien henkilöiden heikkoa taloudellista tilannetta, osa ei.

28. Henkilö, joka on saavuttanut vaadittavan iän, mutta joka ei saa jotakin asetuksen 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuista etuuksista, ei voi saada lämmityskorvausta.

29. On huomautettava, että direktiivin 3 artiklan soveltamisalaan kuuluvien etuuksien tunnistamisessa määräävä tekijä on kyseisten etuuksien tavoite. Kuitenkaan pelkkiä etuuden myöntämisen edellytyksiä tarkastelemalla ei aina voida todeta varmasti etuuden tavoitetta, vaikka etuuden myöntämisen edellytykset ja tavoite liittyvätkin selvästikin välttämättä toisiinsa.

30. On sanomattakin selvää, että lämmitysavustuksen tarkoituksena on auttaa tiettyjä henkilöitä maksamaan heille lämmityksestä aiheutuvat kulut. Taustalla on siis ajatus, että näillä henkilöillä on tai voi olla taloudellisia vaikeuksia, joista aiheutuu vaikeuksia selviytyä näistä kuluista.

31. Tätä toteamusta tukee se, että korvauksen maksaa Social Fund, jonka tavoitteena on auttaa eri syistä vähävaraisia henkilöitä, kuten Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on huomauttanut.

32. Voidaanko kuitenkaan todeta, kuten Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus esittää, että tilanne on samantyyppinen kuin tilanne asiassa Atkins, jossa antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että vanhuus, joka kuuluu 3 artiklan 1 kohdassa lueteltuihin tapauksiin, on vain yksi niistä seikoista, jotka otetaan huomioon määriteltäessä, mitkä henkilöryhmät voivat hyötyä tällaisesta järjestelmästä, ja että etuuden saaja on ainoastaan *tosiasiallisesti*[6] jossakin direktiivin 3 artiklassa tarkoitetuista tilanteista, mikä ei riitä saattamaan tätä etuutta direktiivin soveltamisalaan.

33. Käsiteltävänä olevassa asiassa tilanne ei mielestäni kuitenkaan ole tällainen. Jos Yhdistyneen kuningaskunnan viranomais-

6 — Kursivointi tässä.

ten tavoitteena olisi auttaa kaikkia henkilöitä, joilla ei ole varaa maksaa lämmityskulujaan, heidän olisi ulotettava talvilämmityskorvaus koskemaan kaikkia näitä henkilöitä ikään katsomatta. Näin ne juuri eivät ole tehneet, koska ainoastaan 60 tai 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä on oikeus käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä olevaan korvaukseen.

34. Lisäksi suullisessa käsittelyssä vahvistettiin se, että suurin osa riidanalaisiin korvauksiin oikeuttavista etuuksista ei ole tulosidonnaisia, kun taas eläkeikää koskeva vaatimus on ehdoton.

35. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ei ainoastaan vetoa yleisesti yhteyteen kyseisten korvausten ja Social Fundin tavoitteen eli vähävaraisuuden poistamisen välillä. Se katsoo myös, että vaikka asetus irrotettaisiin yleisestä lainsäädäntötaustastaan, yhteyttä asetuksen eri momenttien välillä ei voida missään tapauksessa jättää huomioon ottamatta. Pääasiassa kyseessä olevalla korvauksella, joka perustuu asetuksen 2 §:n 5 ja 6 momenttiin, on sen mukaan sama tavoite kuin saman pykälän 2 momentissa tarkoitetulla korvauksella.

36. Tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettuja henkilöitä ovat ainoastaan toimeentulotuen tai tuloon perustuvan työnhakutuen saajat. Tällaiset henkilöt voivat mahdollisesti saada myös asetuksen 2 §:n 5 momentissa tarkoitettua etuutta.

37. Voidaan todellakin aluksi epäröidä asetuksen saman pykälän kahden eri momentin tavoitteiden pitämistä erilaisina. Mielestäni tällaisen muodollisen perusteen ei pitäisi kuitenkaan vaikuttaa siten, että jätetään ottamatta huomioon 2 momentissa tarkoitettujen etuuksien ja 5 ja 6 momentissa tarkoitettujen etuuksien väliset erot.

38. Erilaiset lähestymistavat näyttävät ilmenevän jo kyseessä olevien momenttien sanamuodosta, koska 2 momentissa mainitaan ikäperuste vain epäsuorasti ja koska nimenomaisesti mainitaan toimeentulo- ja työnhakutuki, kun taas 5 ja 6 momentissa ikäperusteella on keskeinen merkitys. Ikää koskevat edellytykset eivät myöskään ole molemmissa tapauksissa samat ainakaan miesten osalta.

39. Lisäksi erityisesti 2 momentissa tarkoitettu korvaus voidaan myöntää vain henkilöille, jotka saavat suoraan vähävaraisille tarkoitettuja etuuksia, kuten toi-

meentulo- tai työnhakutukea, kun taas, kuten olen jo todennut, 5 ja 6 momentin nojalla maksettavia etuuksia myönnetään useissa tapauksissa ilman, että edunsaajan on osoitettava olevansa vähävarainen.

40. Pykälän 2 momentissa säädetty korvaus on myös suurempi kuin 5 ja 6 momentissa säädetty korvaus.

41. Yhdistynyt kuningaskunta huomauttaa myös, että ikää koskevan riidanalaisen etuuden saamisen edellytyksen ehdottomuus ei riitä saattamaan kyseistä etuutta direktiivin soveltamisalaan. Se tukeutuu tältä osin yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainitussa asiassa Smithson antamaan tuomioon.

42. On kuitenkin muistettava, että tässä asiassa vähimmäisikä ei ollut edellytyksenä itse riidanalaisen etuuden eli asumistuen saamiselle, vaan asumistuen lisäosan saamiselle. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ei kuitenkaan ole kyse järjestelmästä, jossa muut etuudensaajat voisivat saada korvauksen perusosaa ja ainoastaan vanhukset korvauksen lisäosaa. Kuten olen jo todennut, riidanalaisen korvauksen maksaminen edellyttää joka tapauksessa, että vähimmäisikää koskeva edellytys täyttyy.

43. Ennakkoratkaisun esittäneelle tuomioistuimelle esitetyistä asiakirjoista ilmenee, että kansalliset viranomaiset ovat nimenomaisesti esittäneet sekä valtiovarainministerin 25.11.1997 parlamentille antamassa tiedonannossa että Department of Social Securityn (DSS) lehdistötiedotteessa, että kyseisten toimenpiteiden tavoitteena on auttaa erityisenä henkilöryhmänä pidettäviä eläkeläisiä eikä yleisesti ottaen apua tarvitsevia henkilöitä. (Ministerin kuusi kappaletta käsittävässä tiedonannossa sanat "eläkeläiset" ja "eläkeläisten kotitaloudet" mainittiin kaksitoista kertaa.)

44. Tämän vuoksi on todettava, että kyseinen toimenpide on suoraan ja tosiasiallisesti yhteydessä direktiivin 3 artiklassa lueteltuun vanhuuden tapaukseen. Ehdotan sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

Direktiivin 3 artiklaa on tulkittava siten, että asetuksen 2 §:n 5 ja 6 momentin ja 3 §:n 1 momentin b kohdan nojalla maksettavan talvilämmityskorvauksen kaltai-

nen korvaus kuuluu sen soveltamisalaan.

Toinen ennakkoratkaisukysymys

45. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään, voiko Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus poiketa käsiteltävänä olevassa asiassa miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteesta sosiaaliturvaa koskevissa kysymyksissä direktiivin 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla, jonka mukaan direktiivi ei rajoita jäsenvaltioiden oikeutta jättää sen soveltamisalan ulkopuolelle "eläkeiän määrittelyä vanhuus- ja työeläkkeen myöntämiseksi sekä sen mahdollisia vaikutuksia muihin etuuksiin".

46. Taylor, komissio sekä Yhdistyneen kuningaskunnan ja Itävallan hallitukset kaikki katsovat yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenevän, että 7 artiklaa on tulkittava suppeasti ja että asetuksen ikää koskevien edellytysten erilaisuutta voidaan perustella poikkeuksella vain, jos se on objektiivisesti arvioituna tarpeen, jotta voidaan säilyttää sosiaaliturvajärjestelmän taloudellinen tasapaino ja taata eläkejärjestelmän ja siihen liittyviä muita etuuksia koskevan järjestelmän välinen johdonmukaisuus. [7]

47. Ne kaikki katsovat myös, että koska käsiteltävänä olevassa asiassa kyse on muista kuin maksuihin perustuvista etuuksista, taloudelliseen tasapainoon liittyvät perustelut eivät sovellu käsiteltävänä olevassa asiassa. [8]

48. Niiden näkemykset poikkeavat toisistaan sen osalta, voidaanko syrjintää perustella sosiaaliturvajärjestelmän johdonmukaisuuden vaatimuksella.

49. Taylorin mukaan useat tapaukset osoittavat, että syrjintä ei ole tarpeen. Komissio on samaa mieltä. Niiden mukaan riidanalaisen korvauksen ja vanhuuseläkkeen välillä ei ole rakenteellista yhteyttä, eivätkä tämän vastaiset perustelut osoita tällaista tarpeellisuutta.

50. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus katsoo ensiksi, että asetuksen nojalla maksettavan etuuden ja eläkeiän välillä on objektiivinen yhteys siten, että kyseiseen etuuteen oikeuttavat vähimmäisiät johtuvat

7 — Asia C-328/91, Thomas ym., tuomio 30.3.1993 (Kok. 1993, s. I-1247) ja asia C-92/94, Graham ym., tuomio 11.8.1995 (Kok. 1995, s. I-2521).

8 — Päinvastoin kuin asiassa C-9/91, Equal Opportunities Commission, tuomio 7.7.1992 (Kok. 1992, s. I-4297).

suoraan siitä, että valtion maksamia eläkkeitä koskeva eläkeikä on naisilla 60 vuotta ja miehillä 65 vuotta.

51. En ole samaa mieltä. Asetuksen 2 §:n 5 ja 6 momentin sanamuodosta ilmenee, että valtion maksama vanhuuseläke on vain yksi niistä etuuksista, joiden saajilla on oikeus talvilämmityskorvaukseen. On siten täysin mahdollista saada talvilämmityskorvausta saamatta vanhuuseläkettä. Henkilö voi siten saada työkyvyttömyyseläkettä alle 60-vuotiaana, mutta hän voi saada talvilämmityskorvausta vasta ollessaan vähintään 65-vuotias, jos hän on mies, kun taas nainen voi saada tätä korvausta ollessaan vähintään 60-vuotias.

52. Lisäksi kyseisissä momenteissa, toisin kuin 2 momentissa, säädetään nimenomaisesti vähimmäisikää koskevasta edellytyksestä, mikä ei olisi tarpeen, jos tämä johtuisi väistämättä jo siitä, että mitään 6 momentissa lueteltua etuutta eivät voi saada muut kuin kyseisen edellytyksen täyttävät henkilöt.

53. On siten todettava, että eläkeiän ja riidanalaisen etuuden välinen yhteys ei johdu objektiivisesti, väistämättömästi ja automaattisesti iästä, joka oikeuttaa 6 momentissa lueteltuihin etuuksiin.

54. Kuinka näin ollen voidaan perustella tämän asetuksessa säädetyn syrjinnän tarpeellisuus, kun se ei johdu useimpien niiden etuuksien saamisen edellytyksistä, jotka oikeuttavat asetuksessa säädetyn korvauksen saamiseen?

55. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus katsoo, että kaivatuksi perusteluksi käy sosiaaliturvajärjestelmän johdonmukaisuus.

56. Jos kyseessä oleva etuus kuuluu direktiivin soveltamisalaan, tämä johtuu etuuden yhteydestä vanhuuden tapaukseen. Olisi epäjohdonmukaista käyttää muuta ikää kuin nimenomaan vanhuuden varalta maksettavan valtion vanhuuseläkkeen osalta käytettävää ikää.

57. Edellä esitetystä kuitenkin seuraa, että toisin kuin edellä mainitussa asiassa Graham ym.,[9] kyseessä olevan etuuden ja

9 — Ks. tuomion 8 kohta.

vanhuuseläkkeen välillä ei ole rakenteellista yhteyttä.

58. Toisin sanoen valtion eläkejärjestelmään ei vaikuta lainkaan, jos miespuolinen, todetusti työkyvytön tai postin maksaman eläkkeen kaltaista erityistä eläkettä saava henkilö voisi 60 vuotta täytettyään saada talvilämmityskorvausta.

59. Siten järjestelmän johdonmukaisuuteen ei voida tehokkaasti vedota. Kun valtion maksaman vanhuuseläkkeen ja asetuksessa säädetyn korvauksen välillä ei ole rakenteellista yhteyttä, valintaa johdonmukaisuudella perusteltaessa tarkoitetaan mielestäni sitä, että näiden kahden eri eläkeiän valintaa korvauksen saamisen edellytyksenä pidetään teoreettisesti ja esteettisesti parhaana ratkaisuna, vaikka tämän eron säilyttäminen yhden ainoan vähimmäisiän asemesta, kuten asetuksen 2 §:n 2 momentin sovellettavan 60 vuoden iän tai jonkin muun iän, ei ollut objektiivisesti katsoen välttämätöntä.

60. Johdonmukaisuusperustelu on vielä vähemmän vakuuttava, kun käsiteltävänä olevassa asiassa on perusteltava, kuten Taylor ja komissio perustellusti huomauttavat, yleisestä syrjimättömyyssäännöstä poikkeavan sellaisen säännöksen soveltaminen, jota jo määritelmän mukaan on tulkittava suppeasti.

61. Koska direktiivin 7 artiklan 1 kohdan a alakohtaa ei siten voida soveltaa riidanalaiseen asetukseen, ei ole syytä vastata kysymykseen, sovelletaanko tätä säännöstä myös direktiivin voimaantulon jälkeen tapahtuneeseen syrjintään.

62. Seuraavat huomiot ovat siten ylimääräisiä.

63. Komission mukaan jäsenvaltio ei voi direktiivin täytäntöönpanon määräajan kuluttua toteuttaa mitään tässä jäsenvaltiossa vielä voimassa oleviin erilaisiin eläkeikiin liittyviä toimenpiteitä.

64. Komissio tukeutuu direktiivin 7 artiklan 2 kohtaan, jossa säädetään, että "jäsenvaltioiden on säännöllisesti tarkasteltava 1 kohdan mukaisesti soveltamisalan ulkopuolelle jätettyjä kysymyksiä arvioidakseen, onko niiden pysyttäminen soveltamisalan ulkopuolella niissä tapahtuneen sosiaalisen kehityksen kannalta perusteltua".

65. Ilmaisun "pysyttäminen" käyttäminen estää komission mukaan suoralta

kädeltä uusien toimenpiteiden toteuttamisen.

66. On kuitenkin huomattava, että direktiivin 7 artiklan 1 kohta sisältää eläkeiän määrittelyn lisäksi neljä muuta "soveltamisalan ulkopuolelle jätettyä kysymystä". Jokaista näistä on tarkasteltava säännöllisesti.

67. Jos tämän tarkastelun yhteydessä jäsenvaltio tulee ensimmäisen tällaisen "kysymyksen" eli eläkeiän määrittelyn osalta siihen tulokseen, että vielä ei ole aika poistaa erottelua, mikä on 2 kohdan nojalla mahdollista, se voi luonnollisesti pysyttää myös "sen mahdolliset vaikutukset muihin etuuksiin". Jos jäsenvaltio perustaa direktiivin täytäntöönpanon jälkeen uudenlaisen etuuden, joka vakuuttavista johdonmukaisuussyistä (joita käsiteltävänä olevassa asiassa ei ole esitetty) on liitettävä erilaisiin eläkkeellesiirtymisikiin, sillä on mielestäni myös oikeus tehdä niin.

68. Päinvastaisessa tapauksessa eläkeiän määrittelyn vapaus, joka direktiivin 7 artiklan 1 kohdan a alakohdalla halutaan myöntää jäsenvaltioille kaikkine siitä aiheutuvine seurauksineen, voisi olla uhattuna.

69. Direktiivin 7 artiklan 1 kohdan a alakohdan tavoite voi täyttyä (tai sillä voi olla tehokas vaikutus) vain, jos sillä sallitaan jäsenvaltioiden toteuttaa myös tulevaisuudessa tästä määrittelystä väistämättä seuraavia toimenpiteitä.

70. Direktiivin 7 artiklan 1 kohdan a alakohdan tavoitteesta johtuu mielestäni väistämättä, että se ei voi sisältää "standstill"-ehtoa.

71. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa toiseen ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen kysymyksistä seuraavasti:

a) Direktiivin 7 artiklan 1 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että sitä ei sovelleta High Courtin esittämissä kysymyksissä tarkoitetun kaltaiseen talvilämmityskorvaukseen.

b) Kun otetaan huomioon kysymyksen a kohtaan annettu vastaus, ei ole syytä vastata toisen kysymyksen b kohtaan.

Ratkaisuehdotus

72. Ehdotan sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa High Court of Justicen esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

1) Miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen asteittaisesta toteuttamisesta sosiaaliturvaa koskevissa kysymyksissä 19 päivänä joulukuuta 1978 annetun neuvoston direktiivin 79/7/ETY 3 artiklaa on tulkittava siten, että vuoden 1998 Social Fund Winter Fuel Payment Regulationsin 2 §:n 5 ja 6 momentin ja 3 §:n 1 momentin b kohdan nojalla maksettavan talvilämmityskorvauksen kaltainen korvaus kuuluu sen soveltamisalaan.

2) a) Direktiivin 79/7/ETY 7 artiklan 1 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että sitä ei sovelleta High Courtin esittämissä kysymyksissä tarkoitetun kaltaiseen talvilämmityskorvaukseen.

b) Kun otetaan huomioon kysymyksen a kohtaan annettu vastaus, ei ole syytä vastata toisen kysymyksen b kohtaan.